

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(vypracovává oponent práce)

Student/ka:	Simona HAJŠMANOVÁ
Studijní program:	N7504 Učitelství pro střední školy
Studijní obor:	Učitelství hudební výchovy pro střední školy Učitelství psychologie pro střední školy
Téma diplomové práce:	Hlasové vady a poruchy u učitelů ZŠ a SŠ (spojeno s výzkumem)
Vedoucí práce:	Doc. PaedDr. Daniela Mandysová
Oponent práce:	Doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.
Akademický rok:	2012/13

Koncepce práce a její struktura:

Téma předložené diplomové práce je aktuální. Není přesně zformulován cíl diplomové práce, který by nastínil její předpokládaný přínos. Autorka pouze upozorňuje, že zpracovává část teoretickou (kap. 1 – 3), v níž shromažďuje poznatky o poruchách hlasu spojených s výkonem učitelského povolání, dále o vadách hlasu a o zásadách hlasové hygieny, a část výzkumnou, která „zachycuje četnost hlasových poruch u učitelů základních a středních škol“ (s. 9). Rozsah práce je 79 stran. Výsledky výzkumu jsou shrnuty do 46 grafů. Práce je opatřena seznamem literatury a pramenů, seznamem grafů a jednou přílohou.

Obsahová stránka:

Teoretická část diplomové práce je odborného charakteru a autorka se proto přidrží literatury k tématu. Není však zřejmé, z hlediska které vědní disciplíny jednotlivé poznatky prezentuje – jsou zde přesahy z hlasové a hudební pedagogiky do medicíny, speciální pedagogiky, diagnostiky a terapie hlasu, apod., které jsou spolu promíchány. Autorka se snaží vytvořit systematiku hlasových poruch. Nutno připomenout, že názory na klasifikaci hlasových poruch a hlasových vad nejsou jednotné a různí autoři je rozdělují z různých hledisek. Diplomová práce však předkládá jediné řešení, aniž by je zdůvodnila oproti jiným, navíc pracuje s minimálním počtem publikací a neporovnává různé přístupy k problematice.

V kap. 1.2 jsou ve výčtu těchto poruch (podkap. 1.2.1 – 1.2.6) chybně uváděny nikoliv poruchy, nýbrž jejich příčiny (akutní záněty horních a dolních cest dýchacích). Teprve jako 1.2.7 jsou uvedeny uzlíky na hlasivkách a v 1.2.8 – nedomykavost hlasivek, tedy skutečně poruchy hlasu.

V kap. 1.3 jsou opět chybně uvedeny nesprávné hygienické návyky (návykové pokašlávání, užívání tvrdých hlasových začátků, křiklavý hlas a zpěv) a označeny za funkční poruchy, které pak následují až v další části výčtu.

Podobně i v 2. kapitole jsou zaměňovány vady hlasu za jejich příčiny a projevy (unavenost hlasu, indispozice, atd.).

Kap. 4 je zprávou o provedeném výzkumu – v názvu chybí označení zaměření výzkumu. Do úvodu kapitoly je vloženo stručné pojednání o rámcovém vzdělávacím programu pro základní a střední vzdělávání a text připomíná profesní kompetence učitele – nezdůvodňuje však zařazení tohoto textu do výzkumné části a nic z něj nevyvozuje. -- Každý výzkum musí vycházet z dosavadního stavu poznání problému – zde autorka zůstala dlužna informace, kdo a s jakými výsledky se u nás podobnými výzkumnými problémy zabýval, ačkoli práci s příbuznou tematikou je celá řada a jsou dostupné např. v databázích univerzit.

Cíl výzkumu (podkap. 4.1) není formulován, místo toho jsou uvedeny úkoly výzkumu – „zjistit zejména informovanost pedagogů o problematice hlasových poruch, četnost výskytu poruch během jejich praxe a zkušenost či obeznámení pedagogů s hlasovou hygienou“ (s. 46). Je zřejmé, že takto formulovaný „úkol“ výzkumu není zcela reálné naplnit, neboť problematika hlasových poruch je natolik složitá, nejednotná v užívané terminologii, že není předpoklad, že by někdo z praktikujících učitelů této specifické oblasti, zasahující do oblasti medicínské diagnostiky, hlouběji rozuměl. Jak však vyplývá z konstrukce dotazníku, užitého v diplomové práci jako výzkumná metoda, redukovala pak diplomantka dotazované poruchy na pět jevů, o nichž by se dalo předpokládat, že jim budou pedagogové i nehudebních předmětů alespoň v obecném významu rozumět. V dotazníku jsou opět zaměněny poruchy hlasu za jejich příčiny či projevy! Stejná záměna je i u grafů, popisujících výsledky dotazníku. Chybí informace, jak byly dotazníky distribuovány a jaká byla jejich návratnost.

V závěru výzkumné kapitoly bývá vždy diskuse a dílčí závěry – zde zcela opomenuto.

Celkový *Závěr* diplomové práce se omezuje jen na velmi stručnou rekapitulaci verifikace hypotéz, zhodnocení přínosu práce chybí.

Jazyková stránka:

vcelku dobrá, drobnější mluvnické chyby (s. 13, 1. ř. – „Velká zodpovědnost závisí na učitelích“ – chybná vazba; chyby v interpunkci – např. s. 12, ř. 7, 14, 18; s. 45, 1. ř. – „se týká zjištěním...“ – chybná vazba, aj.). Velmi odborné termíny by měly být vysvětleny (s. 32, aj.).

Formální stránka:

Seznam literatury není uspořádán podle abecedy.

Hodnocení:

Diplomová práce vzešla z aktuálního a potřebného tématu. Celkové zpracování má však řadu chyb a nedostatků a zejména pochybuji o přínosnosti práce včetně prezentovaného výzkumu – nakonec ani autorka nedospěla k jeho zhodnocení. Přes výše uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě a navrhuji klasifikovat **dobře**.

V Plzni dne 30. 7. 2013

Doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.

